ds. J. de Bruin, preek over Zondag 31 1e gedeelte van de Heidelbergse Catechismus, gehouden in de Jeruzalemkerk (Chr. Geref. Kerk) te Rotterdam-Kralingen op 14 april 2024.

Votum en groet.

Zingen: Psalm 138:3:
Dan zingen zij, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's HEEREN wegen;
Want groot is 's HEEREN heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gestegen;
Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op hen het oog,
Die need'rig knie - len;
Maar ziet van ver met gramschap aan
Den ijd'len waan
Der trotse zielen.

Schriftlezing: Mattheüs 16:13 t/m 28:
13 Als nu Jezus gekomen was in de delen van Cesaréa Filippi, vraagde Hij Zijn discipelen, zeggende: Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?
14 En zij zeiden: Sommigen: Johannes de Doper; en anderen: Elía; en anderen: Jeremía, of een van de profeten.
15 Hij zeide tot hen: Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?
16 En Simon Petrus antwoordende zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.
17 En Jezus antwoordende zeide tot hem: Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona; want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is.
18 En Ik zeg u ook, dat gij zijt Petrus, en op deze petra zal Ik Mijn gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen.
19 En Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen; en zo wat gij zult binden op de aarde, zal in de hemelen gebonden zijn; en zo wat gij ontbinden zult op de aarde, zal in de hemelen ontbonden zijn.
20 Toen verbood Hij Zijn discipelen, dat zij iemand zeggen zouden dat Hij was Jezus, de Christus.
21 Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden.
22 En Petrus Hem tot zich genomen hebbende, begon Hem te bestraffen, zeggende: Heere, zijt U genadig; dit zal U geenszins geschieden.
23 Maar Hij Zich omkerende, zeide tot Petrus: Ga weg achter Mij, satanas, gij zijt Mij een aanstoot; want gij verzint niet de dingen die Gods zijn, maar die der mensen zijn.

24 Toen zeide Jezus tot Zijn discipelen: Zo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelven, en neme zijn kruis op en volge Mij.
25 Want zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelve verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal om Mijnentwil, die zal hetzelve vinden.
26 Want wat baat het een mens, zo hij de gehele wereld gewint en lijdt schade zijner ziel? Of wat zal een mens geven tot lossing van zijn ziel?
27 Want de Zoon des mensen zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met Zijn engelen, en alsdan zal Hij een iegelijk vergelden naar zijn doen.
28 Voorwaar zeg Ik u: Er zijn sommigen van die hier staan, dewelke den dood niet smaken zullen, totdat zij den Zoon des mensen zullen hebben zien komen in Zijn Koninkrijk.

Zingen: Psalm 89:14:
"Dan zal Ik hen, die dwaas en wreev'lig overtreên,
Bezoeken met de roe en bitt're tegenheên;
Doch over hem Mijn gunst en goedheid nooit doen enden.
Niet feilen in Mijn trouw, noch Mijn verbond ooit schenden;
'k Zal nooit herroepen 't geen Ik eenmaal heb gesproken,
't Geen uit Mijn lippen ging, blijft vast en onverbroken."

Lezen: 12 artikelen des geloofs.
1. Ik geloof in God den Vader, den Almachtige, Schepper des Hemels en der aarde.
2. En in Jezus Christus, Zijn eniggeboren Zoon, onze Heere;
3. Die ontvangen is van den Heilige Geest, geboren uit de maagd Maria;
4. Die geleden heeft onder Pontius Pilatus, is gekruisigd, gestorven en begraven, nedergedaald ter helle;
5. ten derden dagen wederom opgestaan van de doden;
6. opgevaren ten Hemel, zittende ter rechterhand Gods des almachtige Vaders;
7. vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden.
8. Ik geloof in de Heilige Geest.
9. Ik geloof een heilige, algemene, Christelijk Kerk, de gemeenschap der heiligen;
10. vergeving der zonden;
11. wederopstanding des vleses;
12. en een eeuwig leven.

Lezen: Heidelbergse Catechismus zondag 31 vraag en antwoord 83 en 84:
Vraag 83 Wat zijn de sleutelen des Hemelrijks?
Antw. De verkondiging des Heiligen Evangelies en de Christelijke ban of uitsluiting uit de Christelijke gemeente, door welke twee stukken het Hemelrijk den gelovigen opengedaan en den ongelovigen toegesloten wordt.
Vraag 84 Hoe wordt het Hemelrijk door de prediking des Heiligen Evangelies ontsloten en toegesloten?

Antw. Alzo, als, volgens het bevel van Christus, aan de gelovigen, allen en een iegelijk, verkondigd en openlijk betuigd wordt dat hun, zo dikwijls als zij de beloftenis des Evangelies met een waar geloof aannemen, waarachtiglijk al hun zonden van God, om der verdiensten van Christus wil, vergeven zijn; daarentegen allen ongelovigen, en die zich niet van harte bekeren, verkondigd en betuigd wordt dat de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis op hen ligt, zolang als zij zich niet bekeren; naar welk getuigenis des Evangelies God zal oordelen, beide in dit en in het toekomende leven.

Gebed.

Zingen: Psalm 81:12,13,15,18:

Vers 12:
"Opent uwen mond;
Eist van Mij vrijmoedig,
Op mijn trouwverbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig."

Vers 13:
"Maar Mijn volk wou niet
Naar Mijn stemme horen;
Israël verliet
Mij en Mijn geboôn;
't Heeft zich and're goôn,
Naar zijn lust, verkoren."

Vers 15:
"Och, had naar Mijn raad
Zich Mijn volk gedragen!
Och, had Isrels zaad
Op Mijn effen paân
IJv'rig willen gaan,
Naar Mijn welbehagen!"

Vers 18:
"'k Had u dan tot spijs
Vette tarw' doen groeien,
En u, ten bewijs,
Hoe Ik u kon voên,
Honigbeken doen
Uit de rotsen vloeien."

Na het amen van de prediking zingen wij Psalm 95:4.

Geliefde gemeente, in het torenkamertje van het klooster in Wittenberg zit Maarten Luther. Hij is alleen en heeft zijn knieën gebogen. Ik hoor hem zuchten, ik hoor hem worstelen, ik hoor hem smeken voor de troon van God, Die voor hem nog steeds een wrekende Rechter is. Hoe hij ook bidt, hoe hij ook worstelt en schreeuwt tot God, de Hemeldeur lijkt gesloten. Moedeloos staat hij weer op van zijn knieën, gaat achter zijn bureau zitten en slaat het Woord van God open bij Romeinen 1. Hij begint te lezen met een vrezend hart en een aanklagend geweten, totdat hij bij vers 17b komt: *'Maar De rechtvaardige zal uit het geloof leven.'*

O, hij had het al dikwijls gelezen op die plaats in Romeinen 1. Maar nu, nu hij het voor de zoveelste keer leest, wordt het zó anders in zijn duister hart. Onverwacht gaat er een licht op in zijn hart. Het is de Heilige Geest, Die in de stilte werkt in zijn hart en hem het geloof geeft, zodat hij de diepe betekenis van deze woorden mag verstaan. Hij ziet het en hij had het eigenlijk al geleerd, dat hij met zijn eigen gerechtigheid niet voor God kan bestaan, maar alleen met de gerechtigheid van de Heere Jezus Christus, die hem vanuit dit tekstwoord geschonken wordt om niet.

O, gemeente, een ongekende blijdschap vervult het hart van Maarten Luther. Christus is mijn gerechtigheid, want Hij heeft mijn ongerechtigheid weggedragen door Zijn lijden en sterven. Ja, Hij mijn zonden en ik Zijn gerechtigheid. O, wat een wonder! Toen ging bij verrassing het Hemelrijk voor hem open. Toen mocht hij de belofte van het Evangelie met een waar geloof aannemen. Later schrijft Luther over deze ervaring: Toen werd voor mij de poort van het paradijs geopend. Toen hoorde ik de klokken van de hemel luiden. Wat gebeurde daar eigenlijk in dat torenkamertje van Wittenberg? Wel, heel eenvoudig, daar hanteerde de Heere de eerste sleutel van het Hemelrijk, het Heilig Evangelie, zodat die schuldige, zondige Luther genade vond in de ogen des Heeren. Hij ontving het getuigenis in zijn hart dat zijn zonden om Christus' wil vergeven waren, en dat hij dit door het geloof mocht toe-eigenen. Kijk, daar hebt u nu de functie van de eerste sleutel van het Hemelrijk, die het Hemelrijk opent. Maar er is ook nog een andere functie. Namelijk voor de ongelovigen wordt het Hemelrijk gesloten, zolang zij zich niet bekeren. Daarom, gemeente, elke preek doet met iedereen wat. Altijd, altijd. Dat is het gewicht en ik voel het en u en jij ook.

Het thema voor de prediking is: de prediking van het Heilig Evangelie, voorgesteld als een sleutel van een poort.
We staan stil bij drie gedachten:
1. Bij de sleutel van die poort.
2. De opening van die poort.
3. De sluiting van die poort.

1. De sleutel van die poort
Vanuit Zondag 30 hebben wij gehoord voor wie het Heilig Avondmaal is ingesteld. We hebben daarover nagedacht op de zondag dat we voorbereiding hielden op de bediening van het Heilig Avondmaal.

Toen is heel duidelijk naar voren gekomen dat er een scheiding valt. Want degenen die aan de tafel des Heeren mogen komen, zijn die mensen die het wonder van de wedergeboorte hebben leren kennen in hun leven. Maar degenen bij wie dat wonder niet heeft plaatsgevonden, die komen openbaar, of als een hypocriet, of als een mens die zich niet van harte wil bekeren, of als een mens die een goddeloos leven leidt, terwijl hij wel belijdenis des geloofs heeft afgelegd. Daaruit kwam heel duidelijk naar voren dat er twee soorten mensen zijn. Mensen die wederom geboren zijn en mensen die niet wederom geboren zijn. Of, om de beeldspraak van de catechismus te gebruiken, mensen die in het Koninkrijk Gods gebracht zijn en mensen die nog buiten dat Koninkrijk van God ronddolen. En die scheiding loopt helaas dwars door de kerk heen. Dat is best aangrijpend. Daarom komt er een allesbeslissende vraag. In het bijzonder deze middag, maar feitelijk komt die vraag altijd tot ons. Wat bepaalt nu het binnen of het buiten zijn van het Koninkrijk der Hemelen?

Welnu, aan het einde van antwoord 82 in zondag 30 sprak de leerling al over de sleutels van het Koninkrijk. Door die sleutels wordt iemand binnengelaten of buitengesloten. We vinden dat ook in de Bijbel terug. Dan denk ik aan die bekende gelijkenis van de tien maagden. Uiteindelijk valt er een scheiding. Vijf maagden zijn wijs en vijf maagden zijn dwaas. Als de bruidegom dan komt, gaan de vijf wijze maagden met de bruidegom de bruiloftszaal in. En wat gebeurt er dan? Dan gaat de deur dicht. De wijze maagden zijn binnen. En als even later de dwaze maagden komen en ze kloppen op de deur, dan gaat die deur niet meer open maar blijft die deur dicht. Het is dus binnen of buiten, voor de deur of achter de deur. De deur die eerst open was, voordat de bruidegom kwam, werd gesloten. Kijk, en om een deur te openen en te sluiten heb je een sleutel nodig. Zo is het ook met het komen in het Koninkrijk der Hemelen. Daarvoor gebruikt de Heere de sleutels van het Koninkrijk, van het Hemelrijk.

Ja, wat zijn die sleutels dan? Wat wordt daar nou mee bedoeld? Daarom gaat de onderwijzer verder in zondag 31 en vraagt: Wat zijn dan de sleutels van het Koninkrijk der Hemelen? Nou, daar weet de leerling een antwoord op te geven. Maar voordat we naar dat antwoord gaan kijken, wil ik u er eerst op wijzen dat die uitdrukking die hier in de vraag wordt gebruikt - een sleutel van het Hemelrijk - dat dit een voluit Bijbelse uitdrukking is. We zijn het ook tegengekomen in de Schriftlezing die we deze middag samen hebben gelezen in Mattheüs 16. Wij ontmoeten de Heere Jezus daar met Zijn discipelen in Caesarea Filippi. Ze zijn zojuist twee aan twee op pad geweest om het Evangelie te prediken en wonderen te doen. Dan komen ze bij de Heere Jezus terug en dan gaat de Heere Jezus hun een vraag stellen: ‘*Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?’* Nou, dan komen er allerlei antwoorden, maar allemaal verkeerde antwoorden. De Heere Jezus hoort dat. Moet u eens even op u in laten werken wat dat voor de Heere Jezus geweest is.

Toen Hij uit de mond van de discipelen niet één keer hoorde: Meester, nou waren we in Bethlehem, en daar was toch iemand die zei: Christus, dat is de Zoon van de levende God. Maar ze waren niemand tegengekomen. Wat moet dat voor Christus geweest zijn, Die de hemelse heerlijkheid verlaten had om Zijn leven te geven voor doodschuldige zondaren? Moeten de woorden van Jesaja niet zijn gaan leven in het hart van de Borg? '*Wie heeft onze prediking geloofd? En aan wie is de arm des HEEREN geopenbaard? Want Hij was als een rijsje voor Zijn aangezicht opgeschoten, en als een wortel uit een dorre aarde. Hij had geen gedaante noch heerlijkheid; als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem begeerd zouden hebben'* (Jes. 53:1,2). Het leek allemaal vruchteloos.

Maar toen kwam de Heere met die persoonlijke vraag naar de discipelen: '*En gij, wie zegt gij dat Ik ben?'* En toen konden ze het zeggen: '*Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God.'* Kijk, en als de Heere Jezus dat antwoord hoort uit de mond van Petrus namens de andere discipelen, dan gaat Hij verklaren hoe dat nou komt. Dat hebben die discipelen niet van zichzelf, maar: *'Dat heeft Mijn Vader u geopenbaard.'* De Heilige Geest heeft het geloof in hun hart geschonken, om dat te mogen geloven. Kijk, en dat zal straks naarmate ze nog meer onderwijs over Christus, de Zoon van God, ontvangen zullen, dan ook de inhoud zijn van de prediking die ze straks moeten gaan houden als Christus opgevaren is naar de hemel: *'Jezus Christus en Dien gekruisigd.'*

En als zij deze belijdenis naar de zin en de mening van de Heilige Geest gaan prediken, en ze zullen het Woord gaan prediken tot wie ze gezonden worden, dan zal dat voor de ene hoorder een reuk des levens ten leven zijn, en voor de andere hoorder een reuk des doods ten dode. Nou, dat prediken zoals Christus het wil, dat is nu de bediening van de sleutel van het Hemelrijk. Want in het negentiende vers van Mattheüs 16 staat: '*En Ik zal u geven de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen; en zo wat gij zult binden op de aarde, zal in de hemel gebonden zijn; en zo wat gij ontbinden zult op de aarde, zal in de hemel ontbonden zijn.'*

Ziet u wel, die uitdrukking die hier in de Catechismus wordt gebruikt, komt rechtstreeks uit de Schrift. Het roept wel een beeld op, een beeld dat heel herkenbaar is voor de oude Oosterse paleizen in de tijd van de Bijbel. Zulke paleizen, jongens en meisjes, van die grote koningen uit de tijd van de Bijbel, die hadden allemaal vertrekken. Het belangrijkste vertrek, de belangrijkste kamer van het paleis was van de koning zelf. Daar woonde hij, daar sliep hij, daar at hij met zijn gezin. Daar mocht je niet zomaar komen. En wilde je in die binnenste kamers van zo'n koning komen, dan moest je eerst door een bepaalde poort, een deur, binnen gaan, en dan kon je daar in die binnenste kamers komen. Elke koning had een hofhouding. En binnen die hofhouding was de hoogste ambtenaar aangesteld. En één van de taken van die hoogste ambtenaar was het dragen van de sleutel. Ja, wellicht een sleutelbos, zodat hij ook andere vertrekken kon openen en sluiten.

Maar daar zat ook die ene sleutel in, die toegang gaf tot die binnenste kamers van de koning zelf. En dan mocht die grote sleuteldrager alleen mensen binnenlaten die de koning daar wilde hebben. Maar deze hoge ambtenaar in de tijd van de Bijbel aan die Oosterse paleizen, had ook nog personeel onder zich. Dan kon het wel eens gebeuren dat er iemand op bezoek kwam bij de koning, en dat die grote ambtenaar op dat moment niet thuis was, of even geen gelegenheid had om de deur open te doen om die gasten binnen te laten bij de koning. Dan riep hij een van zijn knechten en gaf even de sleutel in de handen van die knecht en zei: Nu moet je dit en dat doen. En als die knecht dan zijn werk gedaan had, en hij had de deur geopend om de gasten binnen te laten, dan moest hij naderhand de sleutel weer in de handen geven van die hoge ambtenaar. Dat is het beeld achter de sleuteldrager.

We komen er ook een concreet voorbeeld van tegen in Jesaja 22. Daar gaat het over koning Hizkia. Die had ook zo'n grote ambtenaar aan zijn hof, Sebna, en later werd hij opgevolgd door Eljakim. En wat schrijft Jesaja dan over deze sleuteldragers? '*En Ik zal de sleutel van het huis Davids op zijn schouder leggen; en hij zal opendoen, en niemand zal sluiten; en hij zal sluiten, en niemand zal opendoen'* (Jes. 22:22). Die Eljakim was dus de grote sleuteldrager van koning Hizkia en die bepaalde wie tot de koning mocht komen en wie niet.

Maar gemeente, bij al die aardse voorbeelden is er één Sleuteldrager Die boven alle aardse sleuteldragers uitsteekt. Dat is een Persoon die Koning en Sleuteldrager in één Persoon is. En wie zal dat zijn? O, dat is Christus Zelf, van Wie Johannes in het boek Openbaring geschreven heeft: '*Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel Davids heeft, Die opent, en niemand sluit, en Hij sluit, en niemand opent. Ik weet uw werken; zie, Ik heb een geopende deur voor u gegeven, en niemand kan die sluiten'* (Openb. 3:7,8a).

Kijk, gemeente, zo is dat koninklijke paleis, wat ik zojuist schetste vanuit Gods Woord, het beeld van het Koninkrijk der Hemelen. Nee, het Koninkrijk der Hemelen betekent niet alleen de hemel hierboven, maar het Koninkrijk der Hemelen of het Koninkrijk van God ziet op de gemeenschap met God. En hoe komt een verloren zondaar nu in de gemeenschap met God? Dat kan maar in één weg. Het is de weg die de Heere Jezus Zelf Nicodémus gewezen heeft. Het is de weg van de wedergeboorte: '*Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien'* (Joh. 3:3). Het ziet op het Rijk van Gods genade. En hoe kunt u nu in dat Rijk van Gods genade komen? Wel, in de weg van de bekering. En die bekering, die wedergeboorte, wordt voorgesteld als een poort, als een deur. En nu roept de Heere Jezus het steeds weer op: '*Strijdt om in te gaan door de enge poort'* (Luk. 13:24). '*Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden'* (Matth. 6:33).

Maar ach, gemeente, die poort is dicht. Die poort is potdicht. Hebt u het al ontdekt in uw leven? En is de vraag gaan leven: Hoe kan die poort weer opengaan? Hoe kan ik weer in gemeenschap met God komen, daar ik zo'n ellendig mens ben, buiten God door mijn zonde? Hoe kan dat toch? Nu, door de sleutels die Christus gebruikt. En hoe gebruikt Hij die dan? Door middel van Zijn dienaren, die Hij uitzendt in deze wereld. En Hij heeft ze twee sleutels in hun handen gegeven. En dat geeft de leerling dan ook als antwoord, als er gevraagd wordt: Wat zijn de sleutels van het Hemelrijk? De verkondiging van het Heilig Evangelie en de christelijke ban of uitsluiting uit de christelijke gemeente.

We beperken ons deze middag tot de eerste sleutel van het Hemelrijk, namelijk de prediking van het Heilig Evangelie. Dat doet Christus vanuit de hemel, als het ware die Hoge Ambtenaar in de hemel. En wat doet Hij? Hij geeft die sleutels voor een tijdje in handen van Zijn knechten, zo lang als Hij dat wil. Maar Hij bedient ze. Hij schakelt Zijn knechten in. Ik ga het jullie met een voorbeeld duidelijk maken, jongens en meisjes, wat ik zelf heb meegemaakt. Ik heb het wel eens meer ergens uitgelegd, om duidelijk te maken hoe Christus de grote Sleuteldrager is, maar toch Zijn knechten gebruikt om een deur te kunnen openen en te kunnen sluiten.

Ik was vier jaar en toen kregen wij op school een nieuwe kleuterschool, zo heette dat toen nog. Toen had je groep 1 en 2 nog niet. Een heel nieuw gebouw. En toen het gebouw klaar was, had je natuurlijk de feestelijke opening. Wij mochten daar als kinderen, als kleuters, allemaal bij zijn. En wat hadden de juffrouwen nou gedaan? De juffrouwen hadden een enorme sleutel gemaakt. Hij was van hout en wel twee meter lang. En helemaal aan het uiteinde van die sleutel, van die houten staaf, was de echte sleutel ingemaakt, waarmee de deur kon worden geopend. En zo zou dan het gebouwtje geopend worden.

Nu waren er vier kinderen uitgekozen om die sleutel te mogen dragen, om te proberen met z'n vieren die grote sleutel, waar het kleine sleuteltje in gemaakt was, in dat slot te krijgen, en dan samen om te draaien, zodat de deur van het slot ging en openging. Maar ja, als je een kleuter bent, dan ben je nog niet zo groot. Dan ben je ook nog niet zo heel sterk als een volwassene. Dus hoe zouden die vier kleuters dat ooit voor elkaar kunnen krijgen? En ik weet het nog precies. Ik was niet een van die kleuters die het mocht doen, maar ik stond er wel dichtbij.

Aan het uiteinde van die sleutel daar stond de voorzitter van het schoolbestuur. En die stuurde met z'n grote, sterke handen de sleutel, zodat die kinderen alleen maar hoefden mee te bewegen. Duidelijk, hè? Is dat geen prachtig voorbeeld? Zo staat er in de hemel die grote Sleuteldrager. En Hij beweegt de sleutel, en Zijn kleine kleuters – want meer zijn Gods knechten niet – mogen die sleutel een poosje in hun hand houden om te openen en te sluiten.

Daarom zendt Hij Gods knechten tot verloren zondaren, omdat er een verzoening verworven is door Christus. En Hij legt Gods knechten als gezanten van Christuswege het Woord der verzoening in de mond. En Gods rechte knechten kennen ook iets van de toepassing van de verzoening in hun hart. En zo mogen ze tot zondaren komen: '*Laat u met God verzoenen.'* En wat gebeurt er dan, terwijl Gods knechten aan het preken zijn in steile afhankelijkheid van die grote Sleuteldrager hierboven? Dat dan het Hemelrijk voor de gelovigen wordt opengedaan, maar voor de ongelovigen toegesloten wordt.

2. De opening van die poort

We gaan eerst bij het eerste deel stilstaan: de opening van die poort, onze tweede gedachte. Ja, met recht kan de prediking van het Heilig Evangelie een sleutel worden genoemd, waardoor het Hemelrijk wordt geopend. En hoe noodzakelijk is dat, gemeente, dat dat voor u, jou en mij gaat gebeuren in dit leven. Want ik heb het al gezegd: In onze voorouders Adam en Eva hebben wij de deur in het slot geworpen. De weg naar God en Zijn genade, de weg naar de hemel, is toegesloten. Hoe duidelijk wordt dat geopenbaard in het Woord van God. Ga Genesis 3 maar lezen. Als Adam en Eva buiten het Paradijs zijn geworpen, dan wordt daar een engel neergezet aan het begin van het pad dat leidt naar de boom des levens. En Adam en Eva weten het: Er is zomaar geen weg meer terug tot God. De deur is dicht en de mens is in een ellendige toestand gekomen, buiten de gemeenschap met God, onder de toorn van God, onder de vloek van God. Een verschrikkelijker toestand is niet denkbaar.

En wil nu een zondaar buiten dat paradijs onder de toorn van God, op weg naar de eeuwige rampzaligheid daarvan verlost worden en weer in de gemeenschap met God kunnen komen, dan zal de zonde eerst moeten worden weggenomen. En is het niet een eeuwig wonder, gemeente, dat zo kort na die diepe val in het paradijs, die goedertieren God toch gekomen is om te laten weten dat er toch nog een weg terug is voor een diepgevallen zondaar? Hoe daar voor het eerst de rijke belofte van het Evangelie geklonken heeft, achter dat gesloten paradijs. En vanaf dat eerste woord zijn er steeds meer beloften gekomen, die wij het Heilig Evangelie noemen.

En de inhoud van die beloften is Jezus Christus en Dien gekruisigd, in Wiens bloed alleen vergeving der zonden te vinden is. Door Wiens bloed alleen de toegang tot God weer geopend is. En dat heeft God verkondigd en Hij laat het nog steeds verkondigen. Daarom heeft Petrus op de Pinksterdag mogen zeggen: '*Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt, tot vergeving der zonden'* (Hand. 2:38). En ook de inhoud van Paulus' prediking was: '*Zo zij u dan bekend, mannen broeders, dat door Deze, dat is Jezus Christus, u vergeving der zonden verkondigd wordt'* (Hand. 13:38). Maar Paulus heeft nog meer gezegd. Hij heeft ook gezegd: '*Want ik schaam mij het Evangelie van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid, een iegelijk die gelooft'* (Rom. 1:16).

Dus, wat blijkt uit deze woorden? Dat er een voorwaarde wordt gesteld aan de prediking van het Heilig Evangelie. Opdat een zondaar weten zou dat voor hem persoonlijk dat Hemelrijk daadwerkelijk geopend wordt. Want het is geen automatisme. Het is niet zo dat als u onder de prediking van het Evangelie bent, onder de zuivere bediening van het Woord, dat dan automatisch voor u de poort naar de hemel geopend wordt in de zin van: Ja, alles is volbracht, en de Heere Jezus heeft de weg tot het Vaderhuis toch geopend. Dan is dat toch genoeg, dan hoeft er meer toch niet te gebeuren, dan ga ik toch zo ten hemel in? Maar zo ligt het niet.

Ursinus, een van de opstellers van de Catechismus, schrijft in zijn eigen verklaring over de Catechismus het volgende: De opening van het Koninkrijk der hemelen geschiedt niet letterlijk, krachtens de aard van het Evangelie, want het is niets anders dan de verkondiging van het Evangelie, van de blijde boodschap. Maar, zo schrijft hij, bij de prediking van het Evangelie wordt de voorwaarde gevoegd, namelijk om te geloven. Het ware, zaligmakende geloof, gemeente, dat is de grote voorwaarde om te kunnen weten: de deur is ook voor mij geopend.

Want kijk, wat heeft God nu gedaan? Hij heeft dat Koninkrijk weer ontsloten. Dat heeft Hij gedaan door dat offer van Zijn Zoon. En Christus kon daarom zeggen: *'Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven; en niemand komt tot den Vader, dan door Mij'* (Joh. 14:6). Het staat duidelijk in de Bijbel geschreven: *'Door één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden'* (Hebr.10:14). Christus is die grote Hogepriester, Die Zichzelf geofferd heeft aan het kruis van Golgotha. En de schuld van Zijn Kerk heeft Hij uit het boek weggewist. En toen Hij stierf op Golgotha, liet God de Vader het weten dat er inderdaad door dat bloed van Christus een open weg is tot de Vader. Hij scheurde toch dat voorhangsel van boven tot beneden. Nu is er een bloedweg, een verse weg, een levende weg, om weer in gemeenschap met God te komen. En Christus is op grond van dat bloed ingegaan in het hemelse heiligdom. Niet met het bloed van offerdieren, maar met Zijn eigen bloed, om daar een zondaar met God te verzoenen. Dus het Koninkrijk der Hemelen is geopend. En Christus is Zelf de Deur tot dat Koninkrijk.

Maar nu die grote vraag, die allesbeslissende vraag: Is het ook voor mij? Wie zit daarmee? Wie loopt daar nou mee? Is die deur ook voor mij geopend? Is dat wonder, waar dat Heilig Evangelie van spreekt, namelijk dat mijn zonden weggewassen kunnen worden in dat bloed van Christus, is dat nou ook voor mij? Is dat bloed nou ook toegepast in mijn ziel? Dat zijn levensvragen, gemeente. Dat zijn levensvragen die geboren worden in het hart van een zondaar die wederom geboren is. En hoe kom je daar nu achter? Hoe kom je dat nu aan de weet? Heel eenvoudig, door het geloof. En dat geloof wordt nu in de wedergeboorte in uw hart gelegd. En als het Gods tijd is om Zijn Zoon te openbaren aan zo'n verloren, ontdekte zondaar, dan zal dat geloof zo gaan functioneren dat u van binnen mag weten: het is niet alleen voor anderen, maar ook voor mij.

En daarom zijn alle wederom geborenen gelovigen, ware gelovigen. En met dat woord worden alle kinderen van God samengevat. Want wie zijn dat nou, die gelovigen, voor wie dat Hemelrijk geopend wordt? Nou, dat zijn niet een paar gelovigen. Vanmorgen hebben wij gehoord dat er een schare is die niemand kan tellen. En in aansluiting daarop vind ik hier de uitdrukking: Allen en een iegelijk, niemand uitgesloten. Voor alle gelovigen, alle ware gelovigen, is het Hemelrijk geopend. Dat zijn niet de historisch gelovigen zonder meer, dat zijn ook niet de tijdgelovigen of de wondergelovigen, maar dat zijn de ware gelovigen, van de kleinste lammetjes tot de oudste schapen toe. Het zijn mensen die inderdaad in aanraking zijn gekomen met de wet, maar ook met het Heilig Evangelie. Door de wet leerden ze zien wie ze waren voor God en wie ze zijn voor God. En door het Heilig Evangelie leerden ze Christus kennen. Daarom is een ware gelovige iemand die enige kennis van Christus heeft gekregen. Het kan niet bestaan dat er ware gelovigen zijn die werkelijk niets, niets van Christus leren kennen. Dat kan niet.

Maar nu is het wel zo dat die gelovigen, allen en eenieder, niet allemaal een even sterk geloof hebben. En ook niet alle ware gelovigen hebben evenveel zekerheid dat hun zonden om Christus' bloed vergeven zijn. Ja, het wordt wel van al die ware gelovigen de hartelijke begeerte om dat te mogen kennen. Maar onder de ware gelovigen is zo'n onderscheid. Er zijn nog van die zondaren die de zekerheid van die vergeving der zonden zo missen, die wel gezien hebben hoe noodzakelijk het is en die ook gezien hebben dat ze zonden hebben die vergeven moeten worden. Het zijn ook mensen die wel in het Heilig Evangelie gehoord hebben dat er een Zaligmaker is en dat alleen door het geloof in Hem vergeving van zonden te verkrijgen is.

Maar ze kunnen het maar niet toe-eigenen. Ze lopen zo nog onder de last van die zonden. Maar tegelijkertijd, als je ze zou ontmoeten in de binnenkamer voor God, dan hoor je die mensen roepen en vragen: Vergeef mij al mijn zonden, die Uwe hoogheid schonden. En ze zien er zo naar uit om het te mogen weten. En als ze dan bemerken dat dat gepaard gaat met de kennis van de Heere Jezus, dan ontstaat er zo'n honger en zo'n dorst om Hem te kennen en onderwezen te mogen worden in dat grote werk wat Hij gedaan heeft.

Maar er zijn ook anderen die dichterbij gebracht zijn bij het offer van Christus. Die hebben Hem mogen ontmoeten in de prediking van het Evangelie. Die weten wat het is om te vluchten tot Christus en om aan Zijn voeten terecht te mogen komen. En die als het ware, zoals dat vroeger wel eens gezegd werd, onderhandelingen kregen met de Heere Jezus. Omdat ze weten: Hij alleen. En ze vragen: Heere, wilt U het voor ons oplossen? Wilt U mijn zonden overnemen? *Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij toch reinigen'* (Matth. 8:2). Ja, die zijn er zeker van dat de vergeving in Christus te vinden is. Maar ze willen zo graag dat Hij het persoonlijk tot hen zegt. En ze zijn op de juiste plaats gekomen, daar waar het te verkrijgen is.

En als je het verkregen hebt, dan ben je tot die zekerheid gekomen: Ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord hoe de Heere op grond van het bloed van Christus de zonde daadwerkelijk gaat vergeven. Ziet u hoe onderscheiden dat geloofsleven kan zijn? En toch concentreert het zich altijd op Christus en de vergeving der zonden. En daar worden al die mensen, allen en eenieder, geschaard onder de gelovigen. En wat mogen Gods knechten nou doen? Welke heerlijke permissie hebben ze ontvangen van hun Meester om al die ware gelovigen het elke keer weer toe te roepen, of ze er nou bij kunnen of niet: Maar de vergeving der zonden is in Christus te vinden. Ja, sterker nog, dan mogen Gods knechten tot de ware gelovigen elke keer weer prediken: Uw zonden zijn u vergeven. En dan kan het zomaar gebeuren, gemeente, dat als een knecht van God in de prediking van het Evangelie deze woorden met kracht mag verkondigen, dat de Heilige Geest als het ware neerdaalt in uw ziel en het ware geloof geeft en dat u het op dat moment geloven zal en geloven kan.

En is dat niet het heerlijke van de prediking van het Evangelie, dat u misschien onder de zondelast in Gods huis gekomen bent en u denkt dat het nooit meer goed kan komen? Onder de prediking wordt Christus u uitgestald in het offer wat Hij gedaan heeft. En dan zit u hier in de kerk als een schuldige zondaar en uw geloofsogen worden gericht op Christus en u mag weten dat Hij met Zijn bloed als het ware tussen God en u in komt te staan. En terwijl u zo in de prediking wordt meegenomen en Gods knecht mag het van zijn Meester zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, dat er dan wat gebeurt wat u van tevoren nooit had kunnen denken. Dat u hier onder de prediking van het Woord zit en het Woord daalt in uw ziel en een ongekende vrede komt erin mee. Dan zou u hier willen blijven zitten en dan is daar gemeenschap met de Heere in Christus.

Maar ook als u nog zo van verre staat en u durft daar niet te komen, ook dan mag Gods knecht het toeroepen: Kom, kom naderbij, waag het er toch op, want alleen in Christus is vergeving der zonden. U kan uzelf er niet van verlossen. Kom, zondaar, kom. U hebt niet te veel gezondigd. Er is in het bloed van Christus zó'n ruimte. Al had u alle zonden van de nakomelingen van Adam, het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Kom toch, kom toch, en buig voor Hem neer en laat u zaligen door Christus, om het ook uit Zijn mond te mogen horen: Uw zonden, mijn dochter, uw zonden, mijn zoon, zijn u vergeven.

Kijk, dat mag de ware gelovigen gepredikt worden. Nee, dat mag een knecht van God niet tegen een onbekeerde zondaar zeggen, want die is nog geen waar gelovige. Maar dat is wel wat anders, dat aan een onbekeerde zondaar gepredikt mag worden dat er bij God genade te verkrijgen is. Dat neemt niet weg dat Christus gezegd heeft: *'Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie allen creaturen'* (Markus 16:15). Dat u wel een zondaar mag toeroepen: *'Wendt u naar Mij toe, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God en niemand meer'* (Jes. 45:22).

Opdat die zondaar op zoek zou gaan. Opdat het bij die zondaar geheiligd zou worden en hij door middel van die woorden tot waarachtige bekering gebracht zal worden. Maar het wonder van de vergeving der zonden, zo blijkt uit Zondag 31, mag aan allen en eenieder verkondigd worden die het ware, zaligmakende geloof ontvangen hebben. Zalig de mens die geloven mag: Het Hemelrijk is geopend. Maar rampzalig die mens die niet gelooft.

3. De sluiting van die poort

Onze laatste gedachte: de sluiting van die poort. Ik zat zo te denken aan Jesaja. Als Jesaja geroepen wordt om profeet te zijn, dan gaat de Heere eerlijke woorden tegen hem zeggen. Dan zegt Hij: Jesaja, nou moet u met twee woorden gaan preken. U moet tegen de rechtvaardige gaan zeggen dat het hun wel zal gaan, dat het hun goed zal gaan. Maar u moet ook zeggen: Wee den goddeloze, het zal hem kwalijk gaan. En ook dat, gemeente, is de bediening van de sleutel van het Hemelrijk. Jesaja was zo'n sleuteldrager. Tweeërlei boodschap heeft hij gebracht, en dat moeten Gods knechten ook doen: een boodschap van genade en een boodschap van het oordeel.

Gemeente, ik stel me kwetsbaar op, maar dat laatste vind ik zwaar, wetende dat er ook onder ons nog ongelovigen zijn. Ik zou het liefst het Evangelie willen prediken, maar mijn Meester zegt: Zeg ook wat tegen de goddelozen, zeg ook wat tegen de ongelovigen. Daarom doe ik het in gehoorzaamheid aan mijn Meester. Maar als ik dingen ga zeggen vanmiddag, en ook in andere preken, denk dan niet dat deze knecht dat lichtvaardig doet. Denk niet dat hij hier op een hoogte staat om het eens eventjes te zeggen. Absoluut niet. Maar dan voel ik bij tijden zo het gewicht van uw zielen. Wilt u dan ook zo naar me luisteren, als ik ook deze middag de ongelovigen moet aanzeggen hoe het ervoor staat? En u weet zelf hoe het erbij staat. Ik niet, u wel, voor Gods Aangezicht. U weet heel goed of u bekeerd bent of niet. U weet heel goed of u een gelovige bent of een ongelovige. Daarom moet u luisteren naar wat mijn Meester tot u te zeggen heeft.

Het gaat in het antwoord ook over degenen die buiten zijn. Nee, dat zijn niet de mensen die buiten de kerkmuren zijn, maar dat zijn ook mensen die binnen de kerkmuren aanwezig zijn. Want er is kaf onder het koren. Dat zijn die mensen die onder de prediking van het Evangelie zijn, maar diep in hun hart, omdat ze nog onbekeerd zijn, de beloften van God niet aannemen, niet kunnen aannemen, maar ook niet willen aannemen. En dat is pijnlijk voor godsdienstige mensen. Het zijn mensen die ten diepste niet willen breken met de zonde en die ten diepste toch ook heulen met de wereld. Het zijn mensen die niet willen buigen voor de grondwet van het Koninkrijk der Hemelen. En wat is die grondwet? We hebben het samen gelezen in Mattheüs 16:25: '*Want zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen; maar zo wie zijn leven zal verliezen, om Mijnentwil, die zal hetzelve vinden.'*

Kijk, tot degenen die onbekeerd voortleven, die in ongeloof voortleven, die zich niet van harte willen bekeren tot de Heere, die moet een ernstige boodschap gebracht worden. Een boodschap waarvan u, ongelovige, onbekeerde zondaar, zou moeten beven, zou moeten sidderen. En er worden hier twee aangrijpende dingen gezegd in antwoord 84, op grond van het Woord van God. En onbekeerde zondaar, luister toch eens, luister toch eens: U ligt onder de toorn van God en u bent op weg naar de eeuwige verdoemenis. Wat betekenen die twee dingen dan? Wel, God is vertoornd over uw zonde en u hebt nog niet met een waar geloof Christus aangenomen, Die voor de zonde betaald heeft. Dus ligt het nog op uzelf en moet u zelf gaan betalen en moet u zelf die straf nog gaan dragen.

Zolang u onbekeerd en ongelovig blijft, is God gruwelijk vertoornd over de zonde. In Zijn hart is een drang om u te straffen vanwege de zonde. God kan u niet in gunst aanzien, al denkt u dat misschien wel. Maar als u buiten Christus bent, ligt de toorn Gods over u. Dan hangt u, zoals een puritein het ooit onder woorden bracht, als een zijden draad boven de rampzaligheid. En als God maar een tikje geeft tegen die zijden draad, valt u er eeuwig in en moet u het eeuwig ondervinden: Die eeuwige verdoemenis, dat eeuwig gescheiden zijn van God, dat eeuwig omkomen in die eeuwige dood.

O, dat verschrikkelijke oordeel dat we onszelf op de hals hebben gehaald door onze zonden, door onze diepe val in het paradijs. En daar moeten we altijd met zeer grote voorzichtigheid over spreken, met vol ontzag, want het is echt, gemeente, een realiteit. Gods Woord zegt het zo duidelijk. En als er Een geweest is Die zo ernstig over deze dingen heeft gesproken, de toorn Gods en de eeuwige verdoemenis, is het de Heere Jezus Zelf wel. Gaat u de Evangeliën maar na. En omdat Hij het gedaan heeft, moeten ook Gods knechten het doen: spreken met ontzag over dat verschrikkelijke oordeel, over de hel, over de buitenste duisternis, waar wening is en knersing der tanden. Waar God een eeuwige gloed is en een vuur bij Wie niemand wonen kan.

Gemeente, dat moet ik nou preken tegen een ongelovige. Dat moet ik van Christus zeggen tegen een onbekeerde. Al zit er geen mens op te wachten, en komt u in verzet, en komt het misschien wel in u boven ook, misschien wel vanuit uw achtergrond: O, daar heb je het weer. Weer zo'n hel- en verdoemenispreek. Maar dat bedoel ik niet, gemeente, dat bedoel ik niet. Het gaat om de werkelijkheid, de werkelijkheid. Daarom moet ik, in navolging van mijn lieve Meester, zeggen: Het zal u kwalijk gaan, dit is uw toestand. En ik zeg het in liefde, ik zeg het met een wenend hart, ik zeg het met innerlijke ontferming bewogen mijn Meester na. Maar daar zit wel een doel achter. Het is niet zo dat Gods knechten dat moeten preken alsof het al definitief zou zijn. O, gelukkig niet. Want het heeft een heilig doel, namelijk dat u alsnog zou komen tot bekering en geloof. Dat is het. En daarom mogen Gods knechten het erbij zeggen: Zolang zij zich niet bekeren. En in het vervolg daarvan: Bekeert u dan toch, bekeert u dan toch.

Want het is mogelijk om van die eeuwige verdoemenis verlost te worden. Het is mogelijk om van het goddeloze ongeloof bevrijd te worden. Want de Heere Jezus Christus gaat nog voort. Hij is nog zo lankmoedig, dat betekent letterlijk: Hij is Traag tot toorn. En vanuit die lankmoedigheid komt Hij deze middag tot een onbekeerde, tot een ongelovige, en Hij steekt twee vingers van Zijn doorboorde Middelaarshanden omhoog en Hij legt een eed af: *'Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere HEERE, zo Ik lust heb in den dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve'* Ez. 33:11).

Dat wil Hij nog uit genade schenken, opdat u levend gemaakt zal worden. Daarom: '*Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen; want waarom zoudt gij sterven?*' Onbekeerde zondaar in Rotterdam-Kralingen, o, maak van dit gebod, van deze welmenende eis, dan uw gebed. Als de Heere zo indringend komt: Bekeert u toch, bekeert u toch, o, steek uw handen dan maar in hulpeloosheid naar de troon der genade en zeg: Heere, ik weet het niet, maar bekeer Gij mij, zo zal ik bekeerd zijn. Daar hebt u het Woord in mee. En als het deze middag na aan uw hart wordt gelegd: *Geloof in Mij, geloof in Mij*, en u staat als een machteloze en u weet niet hoe u geloven moet. Roep dan tot Hem, Die Voleinder des geloofs, en smeek hulpeloos, reddeloos: Heere, schenk mij het ware geloof.

Want eens staat u voor God, voor de troon en voor het Lam. Dan gaat God u onderzoeken, dan gaat God u oordelen. En hoe zal het dan zijn? Al die preken, al die Schriftlezingen, al die momenten dat u op een of andere manier met dat Heilig Evangelie in aanraking bent gekomen. O, dat u het toch ter harte zou nemen en dat je dus recht zou geloven, dat de Heere ook dit Woord, onbekeerde zondaar, zou willen gebruiken om u van dood levend te maken. Geloof toch Zijn heil- en troostrijk Woord, verhard u zich toch niet, maar laat u leiden.

We gaan naar huis. Of onder de genade, of onder de toorn.

Amen.

Zingen: Psalm 95:4:
Want Hij is onze God, en wij
Zijn 't volk van Zijne heerschappij,
De schapen, die Zijn hand wil weiden;
Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Gelooft Zijn heil- en troostrijk woord;
Verhardt u niet, maar laat u leiden.

Dankgebed.

Zingen: Psalm 118: 10a-9b:
Vers 10a:
Dit is, dit is de poort des HEEREN;
Daar zal 't rechtvaardig volk door treên,
Om hunnen God ootmoedig t' eren,
Voor 't smaken Zijner zaligheên.
Vers 9b:
Ontsluit, ontsluit voor mijne schreden,
De poorten der gerechtigheid;
Door deze zal ik binnen treden,
En loven 's HEEREN majesteit.

Zegenbede.